

7/ 9338

G.K = 18

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: 60805253-610-
Konu: Soru Önergesi

15.08.2013* 13333

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01.10.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-86573 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN tarafından tevcih edilen 7/9338 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Türkiye İstatistik Kurumu ve Halk Bankası tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

EK:
Yazı (3 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN 7/9338 SAYILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMUNUN CEVABI

Altın, dış ticarete uluslararası sınıflandırmalara tabi bir mal olarak muamele görmektedir. Uluslararası ticarete kullanılan armonize kod sisteminde altın; "710812" kodu ile ifade edilmekte ve işlem görmektedir. Konu ile alakalı olarak, daha önce TÜİK internet sayfasından yapılan 31/07/2012 tarih ve 23 sayılı duyuruda da belirtildiği gibi; dış ticaret istatistiklerinde peşin ve akreditifli ödemenin yanı sıra bedelsiz, takas gibi çeşitli ödeme şekilleri de mevcuttur. İhraç ya da ithal edilen ürünün dış ticaret istatistiklerine dâhil edilmesi konusunda ödeme şeklinin bir rolü bulunmamaktadır. İşlenmemiş veya yarı işlenmiş altın ihracatının dış ticaret istatistiklerine dâhil edilmesi konusunda, Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan ve tüm ülkeler tarafından kullanılan kapsam ve tanımlar dikkate alınmaktadır. (International Merchandise Trade Statistics: Concepts and Definitions, 2010 (IMTS2010)).

Altın dış ticaretinin istatistiklere dâhil edilmesi konusunda 2 tanım esas alınmaktadır:

1- Para tabanlı altın; ulusal veya uluslararası para otoriteleri tarafından rezerv amacıyla tutulan altını ifade etmektedir. Finansal varlık olarak değerlendirildiğinden, ülkeler arasındaki hareketleri dış ticaret istatistiklerine dâhil edilmemektedir. (IMTS2010, p. 1.45)

2- Para tabanlı olmayan altın; yukarıda belirtilen tanım dışında kalan işlenmiş ve yarı işlenmiş altındır. Dış ticaret istatistiklerine dâhil edilmektedir. (IMTS2010, p. 1.10)

Türkiye tarafından ithal ve ihraç edilen altının, ithalatçıları ve ihracatçıları ile ekonomide mal gibi alım satım konu olması dikkate alındığında, para tabanlı olmayan altın kapsamına girdiği görülmekte ve bu nedenle dış ticaret istatistiklerine dâhil edilmektedir.

Üretim yöntemi ile GSYH'da altın büyük ölçüde imalat sanayi sektöründe NACE Revl.l'e (*) göre 27.41 (Değerli Metal Üretimi) ve 36.22 (Mücevherat ve başka yerde sınıflandırılmamış ilgili eşyaların imalatı) sektöründe girdi olarak kullanılmakta ve ilgili sektörlerin üretimi sonucunda yaratılan katma değer, üretim yöntemi ile GSYH'da yer almaktadır. Bu iki sektör ve bağlı iktisadi faaliyetlerinin oluşturduğu katma değer toplamının (27.41+36.22) GSYH içindeki payı % 0,2'dir.

Harcamalar yöntemi ile GSYH hesaplamalarında ise, altın mücevherat özel nihai tüketim harcamalarında yer alırken, ithal ve ihraç edilen altın, toplam mal ve hizmet ithalatı ve toplam mal ve hizmet ihracatı kaleminde yer almaktadır. Genellikle harcama tarafındaki kalemler arasında altının etkisi mahsuba konu olmaktadır.

Uluslararası standartlara uygun olarak altın ihracatı ve ithalatı her dönem GSYH hesaplamalarına dâhil edilmiş olup, ihracatın yüksek olduğu dönemlerde GSYH gelişme hızını pozitif, ithalatın yüksek olduğu dönemlerde GSYH gelişme hızını negatif yönde etkilemiştir.

(*)NACE Rev1.1 Statistical Classification of Economic Activities in European Community
Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN 7/9338 SAYILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.'NİN CEVABI**

Bankamız, müşterilerine ulusal mevzuata ve uluslararası düzenlemelere uygun olarak dünya genelinde sayısı 2.000'e ulaşan muhabir banka ağı desteğiyle bankacılık ve dış ticaret hizmetleri sunmaktadır. Bankamız aracılığıyla yapılan bütün ödemeler, bankacılık sistemi içerisinde, yerel ve uluslararası geçerli para birimleri ile gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda Bankamıza ya da bankacılık hizmetlerimize yönelik karaparanın aklanması veya terörün finansmanı konusunda herhangi bir kurum veya ülkeden uyarı ya da ihbar söz konusu değildir.

Öte yandan, banka müşterilerimizin hesaplarına veya hesap hareketlerine ilişkin bilgiler 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 73 üncü ve 159 uncu maddelerinde belirtilen Banka ve müşteri sırrı kapsamına girmektedir.